

[Dorte Bennedsen]

viser, at det er de helt små områder og søer, der har brug for beskyttelse. Prøv blot at se, hvor mange vandhuller og småsøer der er forsvundet i de sidste 20 år på trods af det ønskelige i, at de bliver bevaret!

Heller ikke spørgsmålet om arealer til et varieret friluftsliv har den store bevågenhed i regeringens plan. Befolkningsvandringer fra land til by kombineret med den stigende interesse for friluft aktiviteter har betydet et øget pres på eksisterende arealer og dermed et øget behov for yderligere arealer til formålet. En oplagt mulighed ville være at oprette naturparker, som Socialdemokratiet i øvrigt har foreslået det. En anden mulighed vil være at sikre en slags allemands adgang, altså offentlighedens adgang til at færdes ad beskyttelsesbræmmerne, og at indrette muligheder for primitiv overnatning. En tredje mulighed er at sikre allemands adgang til skove og til ekstensivt drevne arealer. Og en fjerde vil være at understøtte udbygningen af en landbrugsturisme, som vi kender den fra udlandet, og som kan medvirke til at opretholde en økonomisk aktivitet i området.

Skovrejsning er nævnt i handlingsplanen, og Socialdemokratiet er enig i, at det er et vigtigt element. Vi importerer for omkring 10 mia. kr. træ om året, og derfor er det både af samfundsøkonomisk og af beskæftigelsesmæssig interesse at øge vedproduktionen. Men regeringen har tilsyneladende glemt – eller også er det måske igen landbrugsministerens røde blyant – at det ikke er ligeegyldigt, hvilken skov der rejses og hvor det sker. Skovdrift har miljømæssig værdi, dels ved at beskytte grundvandet, dels ved at bidrage til rekreative formål, og derfor må skovrejsning ske gennem omhyggelig planlægning, der tilgodeser både produktions- og miljøhensyn.

Også når det drejer sig om omlægning af produktionsformer på marginaljorderne, er regeringens plan påfaldende tavs. Vi savner i planen forslag til, hvorledes man kan understøtte en omlægning til afgrøder, som der ikke er overproduktion af.

Vi havde også gerne set forslag til at få mere miljøvenlige driftsformer på de miljøfølsomme områder eller overvejelser om, hvor man kan opretholde mere ekstensive driftsformer på marginaljorderne, og der er i den forbindelse også hele spørgsmålet om plejekontrakter. Vi er ikke i tvivl om, at den danske landmand også fremover vil være

centralt placeret som plejer af vores natur, men så har han også krav på at vide, hvilke tanker regeringen gør sig her.

Tiden tillader ikke, at jeg går ind på alle problemerne, og jeg skal slutte med nogle ord om økonomien.

Tidshorizonten for det, vi beskæftiger os med her, er 10, 15, 20 år, og vi er i Socialdemokratiet klar over, at der er tale om en indsats, der vil koste penge. Det kan være i form af engangsbeløb, det kan være i form af længerevarende tilskud til f.eks. omlægning til skovdrift, og dér vil jeg da synes at man kunne overveje, om man ikke kunne lade fonde, pensionskasser og andre med lange investeringsbehov komme ind. Der kan blive tale om plejekontrakter osv.

Regeringens bud på alt dette er, at eventuelle tilskudsordninger i væsentligt omfang skønnes at kunne tilvejebringes inden for rammerne af EFs sociostrukturelle forslag. I den forbindelse vil jeg bede ministeren om at bekræfte, at de EF-forslag, der ligger på bordet, siger, at støtten maksimalt må være på 850 kr. pr. ha, og at kun 25 pct. af dette beløb kan komme fra EF. Derefter vil jeg så bede ministeren forklare mig, hvordan sammenhængen er mellem dette og regeringens bemærkninger om økonomien i planen.

Jeg indledte med at sige, at planen er dårlig både for miljøet og for landbruget, og det vil jeg godt slutte med at gentage. Jeg kan have mine fornemmelser af, hvad der er sket under regeringens færdiggørelse af planen, men da miljøministeren over for udvalget har understreget, at det er den samlede regerings plan, må han bære sin del af ansvaret. Det er Socialdemokratiets opfattelse, at han har gjort sit hjemmearbejde skidt, og at det ikke er rimeligt at hæfte ordene »plan« eller »strategi« på det stykke papir, der er lagt frem. Det kan vi kun dybt beklage, da det er en meget stor opgave, vi skal løse i de kommende år, og vi havde derfor hårdt brug for et godt udspil.

Rønholt (KF):

Det er i denne debat, som det er i andre sammenhænge, hvor miljøinteresser og erhvervsinteresser støder sammen, muligt at definere begrebet marginaljord ud fra to hensyn, nemlig arealer, der i naturmæssig henseende er bevaringsværdige, eller arealer, som